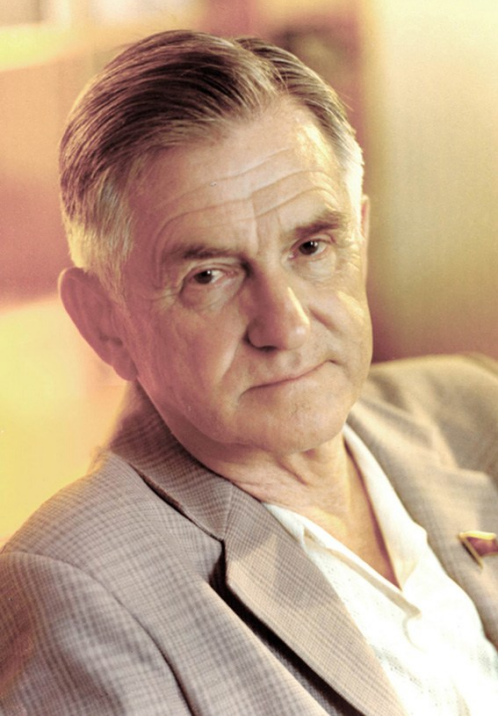

ANTONOV AN-225 MRIYA: EN BÜYÜK UÇAK (18 EKİM 2014)

Dünyanın en büyük uçağı olan An-225 Mriya, tasarımcısının adını taşıyor. SSCB dağılınca çürümeye terk edilen uçak, 2001'de yenilenip uçuruldu.

ANTONOV An-225 Mriya'nın Tasarımcısı: Oleg Antonov

An-225 kargo uçağı, Rusya'nın en önde gelen uçak tasarımcılarından Oleg Antonov tarafından tasarlandı ve ilk kez 1988'de uçuruldu. O. Antonov, 1906'da doğdu ve henüz 17 yaşındayken Havacılık Kulübü'nü kurdu. Ardından bir planör tasarım yarışmasına katılıp birincilik ödülünü kazandı. Üniversiteden mühendis olarak mezun olduktan sonra, Moskova Planör Fabrikası'nda baş tasarımcı olarak çalışmaya başladı. Antonov, 8 yılda 30 farklı planör tasarladı ve onun tasarımı olan 8000 planör, pilotların eğitimi için kullanıldı. Planör fabrikası 1938'de kapatılınca Antonov, devlete ait bir Uçak Tasarım bürosuna geçti. Antonov, Rus ordusunun tanklarını II. Dünya Savaşı sırasında taşımak amacıyla A-7 adlı çok büyük bir planör tasarladı. Dünyanın en büyük planörlerinden biri olan A-7 planörünün başarısı, onun en büyük uçakları tasarlaması için önemli bir adım oldu. Savaştan sonra Rus hükümeti, Ukrayna'da yeni bir uçak tasarım bürosu kurdu ve Antonov bu büronun başına getirildi. Bu büroya, Antonov'un üstün başarısı nedeniyle daha sonra Antonov Tasarım Bürosu adı verildi. Oleg Antonov, art arda yeni uçaklar tasarladı ve bunların çoğu üretildi. Tasarladığı ilk önemli uçak; çift kanatlı, metal gövdeli ve 12 kişilik olan An-2 uçağıydı. Antonov daha sonra tasarladığı; An-12, An-22, An-24, An-26, An-30 ve An-32 gibi uçaklar sayesinde saygınlık kazandı. Onu dünyaya tanıtan An-124 Ruslan uçağı oldu. Rus ordusunun kargo uçağı olarak kullandığı An-124 Ruslan, en ağır yükü taşıma rekorunu kırdı. Oleg Antonov, bu rekoru daha sonra tasarladığı diğer kargo uçağı ile kırdı. An-124 Ruslan, ilk kez 1982'de uçuruldu ve 1985'te Paris Fuarı'nda sergilenince ilgi odağı oldu.

**En büyük uçakların tasarımcısı
Oleg Antonov (1970'ler)**

ANTONOV An-225 Mriya Uçağı, Tasarımcısını Efsaneleştirdi

Oleg Antonov'un tasarladığı son uçak olan An-225 Mriya, günümüzde de dünyanın en büyük uçağıdır. Ukrayna kökenli olan Antonov'un en büyük hayali olan bu uçağı, Ukrayna dilinde "Hayal" anlamına gelen Mriya adı verilmişti. An-225 Mriya uçağının yapılma amacı, Rusların uzaya kozmonot götürüp getireceğı Buran adlı uzay mekiğini taşımaktı. Rus uzay mekiğine yeni bir uçak tasarlamak için zaman yoktu. Antonov, daha önce tasarlayıp uçurduğu An-124 Ruslan adlı uçağın ölçülerini büyütünce An-225 Mriya ortaya çıktı. Uçağın ağırlığı arttığı için Rusların en büyük motorlarından 4'ü ile bu uçağı kargosuyla uçuşma olanağı yoktu. Bu nedenle Antonov ve ekibi, 4 yerine 6 turbofan motoru kullanmaya karar verdi. Uçağın üretimine geçileceğı sırada O. Antonov 1984'te öldü. Antonov'un ekibi tasarımı tamamladı ve uçak ilk uçuşunu 1988'de yaptı. An-225 Mriya, 1989'da üzerinde taşıdığı Rus uzay mekiğı Buran ile Paris fuarına katıldı. Uçak çok ilgi çekti ve hava yolu şirketleri Ruslar'a bu uçaktan 2 adet sipariş verdi, ama Sovyetler'deki karışıklıklar nedeniyle üretim yapılamadı.

Dünyanın en büyük uçağı An-225 Mriya, taşıdığı Rus uzay mekiğı Buran ile Paris fuarı üzerinde (1989)

Sovyetler Birliğı'nin Dağılması ve An-225 Mriya'nın Sonu

Sovyetler Birliğı, 1991'de dağılınca Rusların uzay programı yavaşladı ve ABD'nin uzay mekiğıne benzeyen Buran uzay mekiğı projesi iptal edildi. Bu nedenle mekiğı taşıması için üretilen dünyanın en büyük uçağı An-225 Mriya, kullanım dışı bırakılarak hangara çekildi. Bir süre sonra, uçağın motorları başka bir uçakta kullanılmak üzere söküldü ve An-225 Mriya çürümeye terk edildi. Ukrayna'da Kiev kentinde 1946'da kurulan ve O. Antonov'un adı verilen Antonov Uçak Tasarım Bürosu, devlete ait bir uçak şirketi olarak çalışıyordu. Hükümet, askeri kargo uçaklarını sivil amaçla kullanıp gelir elde etmeye karar verdi. Bu nedenle 1989'da Antonov Uçak Tasarım Bürosuna bağılı olan Antonov Hava Yolları adlı şirket kuruldu. Sovyetler Birliğı dağılınca Ukrayna bağımsızlığına kavuştu ve bu şirket, Antonov uçaklarıyla yolcu ve kargo taşımaya başladı. Ardından, şirketin uçak üretim faaliyetleri de canlandırıldı. Ukrayna'nın ekonomik durumu yeterli olmadığı için işletme maliyeti yüksek olan An-225 Mriya ile uzun süre ilgilenilmedi. Ukrayna'nın Antonov Hava Yolları şirketi, ağır yükleri taşımak için büyük kargo uçaklarına talep artınca aktif haldeki An-124 Ruslan uçaklarıyla kargo taşımaya başladı. An-124'ün taşıyamadığı ağır kargoları da uçakla taşımak isteyenler çıkınca, terkedilmiş olan An-225 Mriya uçağının onarılıp uçurulmasına karar verildi. Böylece dünyanın en büyük uçağı, yıllar sonra Ukrayna tarafından köklü bir onarımdan geçirilerek uluslararası uçuş sertifikası aldı ve 2001'de yeniden uçuruldu.

An-225 Mriya uçağına tankların yüklenişi (2001)

An-225 Mriya'nın Teknik Özellikleri

An-225 Mriya, 11 Eylül 2001'de toplam ağırlığı 254 ton olan 4 savaş tankını taşıyarak bir dünya rekoru kırdı. Ardından 2002'de bu uçak, ABD'nin Umman Sultanlığı'nda görevli olan 216 bin askeri için 187,5 ton ağırlığındaki yiyecekleri Almanya'dan Umman'a taşıdı. An-225 Mriya uçağının uzunluğu 84, kanat açıklığı 88,4 ve yüksekliği 18,1 metredir. Uçak, bu ölçüleriyle dünyanın diğer büyük uçaklarından olan Boeing 747-8 ve Airbus A380-800 uçaklarından çok daha büyüktür. An-225 Mriya, 300 ton yakıt alabilir ve kargosuyla birlikte maksimum kalkış ağırlığı 640 tondur. Uçağın kargo bölümünün uzunluğu 43,4 metre olup eni 6,4 ve yüksekliği de 4,4 metredir. Bu kargo kapasitesiyle, bir Boeing 737 yolcu uçağının gövdesini taşıyabilen bu uçak, lokomotif ve tankları da kolayca taşımaktadır. Uçak, 6 kişilik mürettebatla uçmaktadır, kanatlarının yüzey alanı 905 metrekaredir (yaklaşık bir dönüm) ve 32 adet tekerleği vardır.

Antonov Hava Yolları, An-225 Mriya'nın 240 dünya rekoru kırdığını açıkladı. Uçağın özellikleri, ona verilen "Hayal" adının çok uygun olduğunu kanıtıyor.

Prof. Dr. Ural Akbulut
ODTÜ Kimya Bölümü

Tarihte bugün

24 Ekim 1946: ABD II. Dünya Savaşı sonunda ele geçirdiği Alman V-2 roketiyle, uzaydan dünyanın ilk fotoğrafını çekti

